

İnternetin En Büyük Kütüphanesi: The Internet Archive

Internet Archive. (2001, 10 Mart). 24 Ekim 2014 tarihinde <https://archive.org/> adresinden erişildi.

Review

The biggest library of the internet: The Internet Archive

The Internet Archive is a non-profit organisation that was founded to build an Internet library. Its purposes include offering permanent access for researchers, historians, scholars, people with disabilities, and the general public to historical collections that exist in digital format.

The Internet Archive (IA) kâr amacı gütmeyen bir internet kütüphanesi oluşturmak amacıyla 1996 yılında San Fransisco'da kurulmuştur. Kuruluş amacı araştırmacılar, tarihçiler, akademisyenler, engelliler ve tüm diğer insanlara internet üzerinden erişebilecekleri dijital formatta yayınlar sunmaktır.

IA 1999'un sonlarına doğru kaynak sayısını çoğaltarak büyümeye başlamıştır. Bugün itibariyle kütüphane ses, metin, hareketli görüntüler ve yazılımın yanı sıra koleksiyonunda arşivlenmiş web sayfalarını içermektedir. Koleksiyon görme engelli veya diğer engelli grupları için bilgi hizmetleri verebilecek niteliklere sahiptir. Site üzerinden bir milyonun üzerinde e-kitaba ücretsiz tam metin erişim sağlanabilmektedir. Kitaplar pdf olarak indirilebileceği gibi kindle vb. taşınabilir e-okuyucu cihazlara uyumlandırılmıştır.

Gün geçtikçe gelişen koleksiyon içerisine son dönemde yeni ürünler eklenmiştir. IA özellikle eski kitapları tarayıp optik karakter tanıma (OCR) teknolojisi ile üzerinde çalışılabilir metinlere dönüştürerek bilgi hizmetlerine önemli bir katkı sunmaktadır. Ancak başlangıçta tarama teknolojisi kitaplar içerisindeki görsellere bir çözüm üretememiştir. IA Eylül 2014 tarihli haberinde ise taranan kitaplarda yer alan 14 milyon görselin Flickr adresine yüklendiğini duyurmuştur. Bu görsellerin 2.6 milyonu kullanıma hazırdır. Elde edilen görseller etiketlenerek, ait oldukları kaynaklara göndermede bulunmuş böylece görseli inceleyen bir kullanıcının kitaplara da ulaşması için alternatif yol oluşturulmuştur. Görsele ait detaylandırılmış sayfada bir kitabın içerisinde yer alan tüm görsellere ulaşmak mümkündür.

IA özellikle akademik çevreler için üretilen yayınların daha fazla kişiye ulaşması açısından önemli bir hizmet sunmaktadır. Site üzerinden kişilerin kendi üretimlerini farklı biçimlerde paylaşabilmeleri için imkânlar sunulmuştur. Bu amaç doğrultusunda kullanıcılar için üyelik sistemi getirilmiştir. Bireysel üyeliğini gerçekleştiren kullanıcılar farklı biçimlerdeki yayınlarını yükleme (upload) ekranından kütüphaneye ekleyebilmektedirler. Ekranda uygun metadata verilerinin oluşturulabilmesi için standart alanlar oluşturulmuştur. Bu alanların yeterli görülmemesi durumunda kullanıcı yayını için ek alan oluşturabilmekte ve verilerini tamamlayabilmektedir.

IA içerisinde kullanıcıların dikkatini çekebilecek farklı veritabanı başlıkları yer almaktadır. Örneğin IA-WayBackMashine ile 435 milyar web sayfasına ait güncellemeler takip edilebilmektedir. IA-WBM güncel bir sayfanın geçmişteki sürümlerini merak edenler için önemli bir arşiv niteliğindedir. IA-Live Music Library canlı konser kayıtlarından oluşan yüzlerce müzisyene ait eserleri kullanıcılara sunmaktadır. Şarkılar kütüphane üzerinden mp3 formatında indirilebilmektedir. Oluşturulan forum sayfası ile eserler hakkında dinleyicilerin fikirleri paylaşılabilir. Ayrıca yayınlanması sakıncalı eserler için forum kontrol mekanizması olarak işlev görmektedir. Çocuk kitapları için ayrılan bölüm kütüphanenin önemli özelliklerinden birini oluşturur. Çocuk koleksiyonunun oluşturulmasında University of California, University of Florida, New York Public Library gibi kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır. Koleksiyon üzerinde etiket bulutu, yıldız değerlendirme vb. uygulamalarla okuyucunun dikkati çekilmekte kullanıcılar arasında sosyal etkileşim kurulabilmektedir.

The Internet Archive ile ilgili bağlantılara aşağıdaki adreslerden erişebilirsiniz:

The Internet Archiveve: <https://archive.org/>

IA Book Images: <https://www.flickr.com/photos/internetarchivebookimages/>

Remzi Salihoğlu

Başuzman

TÜBİTAK Cahit Arf Kütüphanesi

remzi.salihoglu@tubitak.gov.tr